

Handläggare
Linda Palo
Telefon: 0850822033

Till
Hägersten Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-08-26

Handlingsplan för skadedjursbekämpning

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett trafikkontoret i uppdrag att ta fram en handlingsplan för skadedjursbekämpning. Trafikkontoret föreslår i handlingsplanen att skadedjursbekämpningen utvecklas utifrån fyra punkter med en målbild till varje punkt.

- **Utvecklad avfallshantering på offentlig plats**

Mål: Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna har en väl fungerande renhållning i det offentliga rummet.

- **Kommunikation kring skadedjur**

Mål: Stadens kommunikation kring skadedjur leder till förändrat beteende hos boende, verksamma och besökare i staden.

- **Innovativa metoder**

Mål: Staden ställer krav på utveckling och innovativa metoder vid upphandlingar av skadedjursentreprenader.

- **Central upphandling av skadedjursbekämpning**

Mål: Kommunfullmäktige beslutar att central upphandling ska vara normalförfarande för inköpskategorin skadedjursbekämpning för samtliga berörda förvaltningar och bolag.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till handlingsplanen och tycker att den ger bra förslag på utveckling av arbetet mot skadedjur. Förvaltningen vill lägga till att skadedjur som exempelvis bäver och kanadagäss bör finnas med i den centrala upphandlingen. Stadsdelsförvaltningen ser en risk i ett en central upphandling kan bidra till att ansvaret för skadedjursbekämpningen på parkmark glider över till stadsdelsnämnden. Om detta sker behöver förvaltningen ekonomisk kompensation för arbetet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har gett trafikkontoret i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att utveckla skadedjursarbetet i staden. Handlingsplanen har godkänts av trafiknämnden och skickas därefter på remiss inom staden inför beslut i kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga organisationerna informeras om ärendet vid samverkansgrupp den 10 augusti 2021.

Ärendet

Stadens fastighetsägande bolag och nämnder har ansvar för skadedjursbekämpningen på sina egna fastigheter och genomför själva upphandling i enlighet med LOU. Idag finns ingen central samordning mellan förvaltningarnas och bolagens avtal.

Trafiknämnden ansvarar för skadedjursbekämpning på all allmän platsmark, inklusive parkmark. Stadsdelsnämnderna vidarebefordrar information kring skadedjur till trafikkontoret för bekämpning.

Trafikkontoret föreslår i handlingsplanen att skadedjursbekämpningen framöver utvecklas inom fyra områden, med varsitt mål och med olika ansvarsområden.

1. Utvecklad avfallshantering på offentlig plats

Mål: Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna har en väl fungerande renhållning i det offentliga rummet.

- Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna arbetar med att utveckla metoder för en effektivare avfallshantering med optimerade tömningsfrekvenser och kärllstorlekar.
- Trafikkontoret genomför ett pilotprojekt inom ramen för handlingsplanen mot nedskräpning på land och i vatten.
- Trafikkontoret kommer fortsätta undersöka möjligheten att i samband med markupplåtelse ställa krav på verksamhetsutövaren att ombesörja skadedjurssäker avfallshantering.

2. Kommunikation kring skadedjur och nedskräpning

Mål: Stadens kommunikation kring skadedjur och nedskräpning leder till förändrat beteende hos boende, verksamma och besökare i staden.

- Trafikkontoret kommunicerar hur stockholmarnas beteende kan bidra till att minska nedskräpning på offentlig plats.
- Stadens förvaltningar och bolag, med ansvar inom skadedjursbekämpningen, kommunicerar med medborgare, boende och besökare för att visa på sambandet mellan en tilltagande nedskräpning och ökande skadedjursproblematik
- Stadens bolag och förvaltningar, med ansvar för skadedjursbekämpning, kommunicerar med enskilda fastighetsägare för att tydliggöra deras roll och ansvar i bekämpning av skadedjur.

3. Innovativa metoder

Mål: Staden ställer krav på utveckling och innovativa metoder vid upphandlingar av skadedjursentreprenader. I kommande upphandlingar ställs krav med utgångspunkt i följande:

- ”Smarta fällor” med varierande teknik för övervakning, detektion av skadedjur, geografisk positionering, behov av tömning och betning m.m.
- Funktionsbaserad upphandling som innebär att fokus läggs på levererat resultat. Fungerande uppföljningsmetoder är centrala för att objektivt mäta resultatet.
- Staden ställer krav på försök med metoder som bygger på att underlätta för skadedjurens naturliga predatorer eller olika typer av fågelskrämmor i områden med stora problem. Staden genomför, i samverkan med upphandlade leverantörer, ett pilotprojekt för att undersöka och utveckla innovativa metoder och arbetssätt för skadedjursbekämpningen.

I samband med schaktning på stadens mark kan staden ställa krav på tillfälliga skadedjursprogram för att hindra att gnagare tar sig upp i marknivå och söker nya boplatser.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

4. Central upphandling av skadedjursbekämpning

Mål: Kommunfullmäktige beslutar att central upphandling ska vara normalförfarande för inköpskategorin skadedjursbekämpning för samtliga berörda förvaltningar och bolag.

- Kommunstyrelsen genomför upphandling i samverkan med berörda förvaltningar.

- Kommunstyrelsen utarbetar förslag till organisation och finansiering av skadedjursbekämpning i samråd med berörda förvaltningar och bolag.
- Kommunfullmäktige utser trafiknämnden till kategoriägare för upphandlingsområdet skadedjursbekämpning.
- Kategoriägaren har ansvar för samordning av insatser vilket ger förutsättningar att koordinera stadens skadedjursarbete på ett effektivt sätt

Synpunkter och förslag

Handlingsplanen för skadedjursbekämpning tar upp flera sätt att utveckla skadedjursbekämpningen på inom staden, vilket stadsdelsförvaltningen ser positivt på. Kommunikation med medborgarna i syfte att minska nedskräpningen är en mycket viktig del, främst gällande råttor och fåglar i parker. Även arbetet med att hitta nya innovativa metoder för skadedjursbekämpning är något stadsdelsförvaltningen ser mycket positivt på. Exempelvis behövs nya sätt att hindra råttor och fåglar från att dra ut skräp och matrester från papperskorgar.

För Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning finns bekymret med skadedjur inom samtliga verksamheter. Främst gäller det råttor i fastigheter och på parkmark, men även andra djur påverkar och skadar verksamheterna. Bäver har exempelvis stor påverkan på stadsdelsnämndens vattennära naturmark och bäverskadade träd kan medföra skada för medborgarna om de faller över parkvägar. Kanadagäss skapar stor olägenhet för medborgarna på gräsmattor och vid badplatser och behöver omfattas av en central upphandling.

Stadsdelsförvaltningen ser en risk i att en central upphandling kan bidra till att ansvaret för skadedjursbekämpningen på parkmark glider över till stadsdelsnämnden. Om detta sker behöver förvaltningen ekonomisk kompensation för arbetet.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Alex Baena
tf. avdelningschef

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor
Remissunderlag

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2021-08-09
Alex Baena, tf. avdelningschef	2021-08-09